

student prijsgeeft, pleegt dus uit Nederlands oogpunt een daad waarvan ik jou, als jurist, de kwalificatie niet behoef te zeggen.¹

Woedend belde van Apeldoorn mevrouw Hazewinkel op. De volgende dialoog ontwikkelde zich:

‘Wil je die brief onmiddellijk terugnemen?’

‘Eerst moet ik weten of het waar is.’

‘Het is waar – maar Duitsland is *mijn* vijand niet.’

‘Dan neem *ik* die brief niet terug.’

‘Jij zet de studenten tegen mij op, je pleegt chantage op me, je staat mij naar het leven!’

‘Nee, ik speel alleen eerlijk open kaart met je.’

‘Jij zet de studenten tegen me op, *jij* staat me naar het leven!’

‘Man, je bent niet goed wijs.’²

Van Apeldoorn ging zijn beklag doen bij Brouwer en Voûte. Inmiddels had een tweede student van Apeldoorns ergernis gewekt door hem naar aanleiding van zijn uitlatingen op college een scherpe brief te sturen. Twee studenten waren er nu op wie hij, zei hij, de Duitsers attent wilde maken. Brouwer en Voûte verzochten hem met aandrang, dat na te laten; beiden betoogden voorts dat hij onder geen voorwaarde mevrouw Hazewinkels brief aan de bezetter mocht doorgeven. Van Apeldoorn deed zowel het een als het ander. De twee studenten werden bij de *Sicherheitspolizei* geroepen (en kwamen er daar met een schrobbering van af³), mevrouw Hazewinkels brief werd aan Wimmers *Generalkommissariat* doorgegeven. Zij werd medio januari '42 bij een van Wimmers ambtenaren geroepen en haar brief werd haar, keurig vertaald, voorgelezen. Zij verdedigde zich met op te merken dat zij slechts van de geldende volkenrechtelijke en strafrechtelijke normen uitgegaan was.

★

Mevrouw Hazewinkel was niet de enige Amsterdamse hoogleraar die zich medio januari '42 bij het *Generalkommissariat für Verwaltung und Justiz* moest

¹ Brief, 13 okt. 1941, van D. Hazewinkel-Suringa aan L. J. van Apeldoorn, weergegeven in het ‘Verslag van ervaringen met prof. mr. L. J. van Apeldoorn, uitgebracht door prof. dr. B. Brouwer’ (febr. 1946) (Doc I-35, a-4). ² Rapport, 8 febr. 1946, door D. Hazewinkel-Suringa (a.v.). ³ Daartoe heeft bijgedragen dat Brouwer jegens de Duitsers betoogde dat hij bestraffing door hen als een inbreuk op zijn autoriteit zou beschouwen. De twee studenten werden inderdaad nadien door hem bestraft; degenen die gelachen had, werd van de universiteit verwijderd.